

POSUDEK DISERTAČNÍ PRÁCE

Autor práce: Mgr. Kateřina Doležalová

Název práce: Ovlivnění úrovně hudebně-pohybových schopností novým programem hudebně-pohybové výchovy u žákyň na II. stupni ZŠ

Autor posudku: doc. Mgr. Jana Pelclová, Ph.D.

oponent práce - Univerzita Palackého v Olomouci – Fakulta tělesné kultury

1 Aktuálnost problematiky, originalita práce, společenská potřeba práce...Teoretická část práce a její kvalita, porozumění zkoumaného problému

Téma dizertační práce Mgr. Kateřiny Doležalové vnímám jako aktuální a společensky potřebné, neboť pohybové aktivity s hudebním doprovodem a zvláště ty, které mají taneční charakter, patří dlouhodobě mezi preferované a oblíbené aktivity adolescentních dívek. Zařazováním hudebního doprovodu a tanečního obsahu do vyučovacích jednotek tělesné výchovy mohou být u dívek rozvíjeny nejenom hudebně-pohybové schopnosti, ale také jejich pohybová paměť, kreativita a improvizace. Téma dizertační práce je také velmi přínosné proto, že úroveň pohybové aktivity zvláště v období adolescence klesá a je třeba hledat a ověřovat způsoby, jak pohybovou aktivitu zvyšovat. Skrze pohybové aktivity s tanečním obsahem je možné navyšovat denní objem pohybové aktivity, a to zvláště u dívek, u kterých je pokles pohybové aktivity větší než u chlapců. Tanec patří také mezi aktivity, které mohou být vykonávány celoživotně a mohou přinášet jak zdravotní, tak i sociální a kulturní benefity. Ve školní tělesné výchově se ale vyučovací jednotky s hudebním doprovodem neobjevují příliš často. Proto je téma dizertační práce v této souvislosti zvlášť potřebné.

Teoretická část práce vychází z českých i zahraničních zdrojů a v rámci čtyř hlavních kapitol autorka velmi dobře obsáhla hlavní oblasti, které se vztahují k cílům práce. Z textu je zřejmé autorčino zaujetí pro řešení problému a je vidět také její porozumění tématu.

2 Formulace cílů a záměrů práce, případně výzkumných otázek, hypotéz...

Autorka práce vytýčila hlavní cíl výzkumu, tři vědecké otázky a 6 hypotéz. Cíl práce je jasně a logicky formulován. Naopak formulace hypotéz a jejich číslování se mi zdá problematické. Z šesti označených hypotéz H0 – H5 bylo možné označit tři jako nulové hypotézy H0 a další tři k nim tvoří alternativní hypotézy H1. Přestože rozumím snaze formulovat jednu hypotézu vztahující se vždy ke všem hudebně-pohybovým schopnostem, její ověřování se mi zdá pro její přijetí či zamítnutí značně problematické. To se potvrdilo i v závěrech práce, kdy autorka potvrzuje nebo zamítá hypotézu v omezeném rozsahu. Proto bych doporučila pro každou z hudebně-pohybových schopností (rytmická percepce, rytmická přizpůsobivost, dynamická rovnováha, společná pohybová tvořivost a sensoricky-auditivní schopnost) formulovat hypotézu zvlášť. Úkoly práce dokumentují způsob uvažování a způsob realizace a postupu při řešení výzkumného problému.

3 Metodika práce, využití adekvátních metod a technik zpracování (výzkumných, statistických, jiných)...

Zpracování výsledků práce, interpretace výsledků. Diskuse práce, závěry práce, teoretický a praktický přínos práce...

Metodika práce je dobře a detailně popsána a dodržuje základní požadavky na experimentální výzkum. Kladně hodnotím zejména úpravy obsahu intervence na základě pilotního šetření. Výsledková část práce je přehledně zpracována a výsledky jdou dobře vysvětleny. Pro ještě větší transparentnost tabulek a grafů s výsledky pre-testu a post-testu bych doporučila vložit jednotky, ve kterých byly proměnné měřeny, přímo do tabulek a grafů, nebo alespoň do legendy pod nimi. Bohužel už ze vstupních testů je zřejmé, že experimentální skupina E1 je výrazně lepší než experimentální skupina E2 a kontrolní skupina a tudíž, že vliv intervence bude u experimentálních skupin odlišný. Tohoto faktu a také limit intervence v přirozeném školním prostředí si je ale autorka práce vědoma a vše zohledňuje v diskuzi (zvláště v podkapitole Limity práce) i závěrech práce.

4 Formální zpracování práce, jazyková a stylistická úroveň, rozsah práce, grafická úprava práce, dodržení publikační normy...

Práce je dostatečného rozsahu s dobrou jazykovou a stylistickou úrovní. Přesto se autorka nevyvarovala drobných chyb, a to například ve jménech citovaných autorů i publikací (např. ref. zdroj Lehnert et al. (2014) je citován různě a s chybami), v názvu Tabulky 6 popisuje „Průměry jednotlivých proměnných ve skupinách v protestu“, v příloze 5 testuje „G na Výtěžné pláni“ apod. Grafické zpracování odpovídá standardům pro tento typ práce.

5 Celkové hodnocení práce a její specifika, nové trendy. Odpovídající závěry práce a transfer do praxe...

Autorka práce prokázala orientaci a odbornou zručnost v dané problematice. Velkým kladem práce je její přínos jak ve výzkumné oblasti, tak i ve školní praxi. Přiložený metodický materiál, který byl autorkou vytvořen, je jasný a srozumitelný, z pohybového pohledu jednodušší, a tedy využitelný i pro učitele, kteří za sebou nemají taneční praxi. Hudební předlohy pro cvičení či taneční sestavy jsou z pohledu tempa, rytmu i cílové skupiny cvičenců velmi vhodně zvoleny. Z videomateriálu je zřejmé, že autorka velmi dobře „cítí hudbu“, přestože sama zřejmě nemá úplně taneční „background“.

Práce svými závěry i metodickými materiály jednoznačně přispívá k obohacení školní tělesné výchovy, a to v oblasti, které je nutné pozornost věnovat.

Otázky k obhajobě:

1. Jakým způsobem by mohla výsledky práce ovlivnit odlišná (zejména delší, např. 12týdenní) délka intervence?
 2. Jak si vysvětlujete významné zlepšení v rytmické percepci u kontrolní skupiny?
 3. Přestože v práci bylo naznačeno, že zapojení dvou různých učitelů při vedení intervenčních vyučovacích jednotek nemělo vliv na výsledky experimentu, myslím si, že v tanečních vyučovacích jednotkách je role učitele zásadní. Můžete objasnit, proč byli zapojeni do experimentu dva učitelé? Jaký je Váš názor na roli vyučujícího v jednotkách zaměřených na rozvoj hudebně-pohybových schopností?
 4. Vzhledem k tak zvaným senzitivním obdobím při rozvoji jednotlivých hudebně-pohybových schopností by bylo vhodné realizovat vyučovací jednotky zaměřené na hudebně-pohybové vztahy dříve než na II. stupni ZŠ. Jakým způsobem by bylo možné realizovat obdobnou intervenci u dětí na I. stupni ZŠ?
-

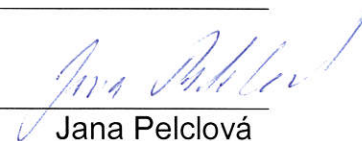
Dle mého názoru disertační práce splňuje univerzitní i oborové požadavky a splňuje požadovanou úroveň na disertační práce v doktorském studijním programu.

Práci doporučuji k obhajobě

Datum:

10. 2. 2020

Podpis:

Jana Pelclová